

ΔΟΜΗΤΑΙΟΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός,

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΒΤΟΣ Α΄. ΑΘΗΝΗΣΙ τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1857. ΦΥΛΛ. 6.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΣΥΗΣ.

Ὁ διάσημος συγγραφεὺς τῶν *Παρισίων Μυστηρίων* ἔγεννηθῆ ἐν Πιερσίοις τὴν 10 Ἰανουαρίου 1804 ἐξ οἰκογενείας, ἐκ τῆς Λακκὸν καταγομένης, πλησίον τῆς προβιγικιακῆς Κάννης (Cannes). Ὁ πατὴρ του, ὁ παππος του καὶ ὁ προπάππος του ὑπῆρξαν διάσημοι χειρουργοί, καταλιπόντες μάλιστα καὶ ἀξιοπλογα συγγράμματα. Εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, τὸ δοξάσαν τοὺς προγόνους αὐτοῦ, προωρίσθη καὶ ὁ Εὐγένιος προσκολληθεὶς λοιπὸν ὡς χειρουργὸς εἰς τὸ στρατιωτικὸν σῶμα τῆς αὐλῆς, κατόπι δὲ εἰς τὸ σῶμα τῶν ἐπιτελῶν τοῦ ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ στρατοῦ, καὶ τὸ 7 τάγμα τοῦ πυροβολικοῦ, συμμετέσχε τῆς ἐκστρατείας τοῦ 1826 καὶ παρευρέθη ἰσοκύτως εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Καδίζ τὴν ἄλωσιν τοῦ Τοκαδέρου καὶ τῆς Ταρίρας. Ἀκολούθως μετέβη εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν, ἔπλευσε πολλάκις μέχρι τῶν Ἀντιλλῶν νήσων, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπίσης, ὅπου παρευρέθη εἰς τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ναβαρίνου, τὸ 1828, ἐπὶ τοῦ πλοίου *Βρεσλαυία*. Ὅτε μετὰ ταῦτα ἐπανῆλθεν εἰς Πιερσίους, τὸ ζῶφρον καὶ ἐπινοητικὸν πνεῦμα του ὤθησεν αὐτὸν εἰς νέον στάδιον· κατ' ἀρχὰς ἠθέλησε νὰ σπουδάσῃ τὴν ζωγραφικὴν παρὰ τῷ Κ. Γουδίῳ, καὶ ἔρχισε μάλιστα τὸ 1830 ὅμως εἰς τῶν ἀρχαίων αὐτοῦ φι-

λων, συντάκτης μικρᾶς τινος ἐφημερίδος καὶ τὰ *Νέα* η, θελχθεὶς εἰς τῶν διηγήσεων τοῦ νέου στρατιωτικοῦ ἱατροῦ, παρεκίνησε αὐτὸν νὰ γράψῃ θαλασσίας τινὰς ἀναμνήσεις. Ὁ Εὐγένιος Σύης ἤρχισε πραγματικῶς διὰ τοῦ *Κερὰ* ὁ πειρατῆς ἐπιτυχία ἔσπεψε τὸ πρῶτον αὐτοῦ δοκίμιον καὶ ἐνεθάρρουν αὐτὸν εἰς ἐξακολούθησιν· οὕτως ἐφάνησαν ἀλληλοδιαδόχως ὁ *Πλὴκ* καὶ *Πλὸκ* ἦτοι *θαλάσσιαι σκηναί*, ὁ *Ατὰρ Γούλλ*, ἡ *Σαλαμάνδρα*, ἡ *Κουκαράτκα* ὁ *Σκοπιωρὸς τοῦ Κόατ Βέν*, κ. τ. λ. Διὰ τῶν θαλασσίων αὐτοῦ τούτων μυθιστορημάτων ὁ Σύης ἔπλασε νέον διηγηματικὸν εἶδος, ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτὸν μόνον ἀποδοτέον· ἐγράφε μὲν καὶ ὁ Κούπερ ναυτικὰ μυθιστορήματα, περιγράφων διὰ ζωηροτάτων χρωμάτων, νευρώδους καλάμου καὶ χαριστάτης γλώσσης παρθένον φύσιν, γόνιμον μαγευτικῶν σκηνῶν καὶ πανεραμάτων, δὲν εἰσέδυσεν ὅμως μέχρι καὶ τῶν ἀδύτων αὐτῶν τῆς ναυτικῆς ζωῆς, δὲν περιέγραψε πάσας αὐτῆς τὰς χαρὰς καὶ τὰς λύπας, πάσας τὰς περιπετείας τοῦ ἀσταθοῦ αὐτοῦ βίου, ὅπως ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος, εἰσπραγῶν ἀεπιπισθίως καὶ ἀκόπως τοὺς ἀναγνώττας του ἐντὸς τοῦ νέου αὐτοῦ κόσμου, γεννήσας εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν τοσοῦτην συμπαθῆ μέριμναν καὶ περιέργειαν ἐπὶ τῶν θαναύσων πολλακίς σκηνῶν καταστρώματος, καὶ μεταμορφώσας οὕτως εἰπεῖν καὶ αὐτῶν τῶν ἀνεγνωστῶν του τὴν ἐκτεθηγλυμένην καλλαισθησίαν.

Τὸ θαλασσογραφικὸν οὗτω εἰπεῖν σιᾶδιον τοῦ Εὐγενίου ὑπερῆξε μακρὸν καὶ γόνιμον· ταχέως ὅμως ἐνόησεν ὁ εὐφυῆς συγγραφεὺς ὅτι πάντα πρέπει νὰ ἔχωσιν ὄρια, καὶ μάλιστα ἐν τῇ φιλολογίᾳ, καὶ ὅτι δὲν πρέπει εἰς νὰ καταχρᾶται τῆς καλλαισθησίας τοῦ κοινοῦ, ἐὰν ἐπιδιώκῃ διαρκῆ καὶ σταθερὰν ἐπιτυχίαν· κατέλιπε λοιπὸν τὰς ναυτικὰς του σκηνὰς πρὶν ἢ ἀπὸ χαιρητήσῃ αὐτὰ τῶν ἀναγνωστῶν του τὸ πλήθος, καὶ γράψας τὸ *Ὅρος τοῦ Διαβόλου*, χαριστάτου μυθιστορήμα ἀποπνεόν ἐπι εἰ καὶ ἀσθενῶς τῆς πειρασφάλτου τὴν ἐσλήν, ὡς μεταβάσιν τρόπον τινὰ διὰ τὸ νέον αὐτοῦ μυθιστοριογραφικὸν εἶδος, ἐπελήφθη τοῦ ἠθογραφικοῦ

μυθιστορηματος, καὶ ἤρχισε νὰ περιγράψῃ τὴν πρὸς τῶν ὀφθαλμῶν του κειμένην κοινωνίαν, ἣν εἶχεν ἤδη σπουδάσει καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς ὀθμίδας, μὴ πικραμελῶν ἐντούτοις καὶ τὰς ἱστορικὰς σπουδὰς. Τοιαῦτα εἶσι τὰ μυθιστορηματά του, *Λατρεωμὸν Ἀρθούρος*, ἡ *Ἀγνώστου ἡμερολόγιον*, ὁ *Μαρκίσσιος Λεοριέρ*, ὁ *Λευιὰρ*, ὁ *Ἰωάννης Ἰππότης*, ὁ *Ἡρακλῆς ὁ τολμηρὸς* καὶ ὁ *συνταγματάρχης Σουβίλ* ἡ *δύο Ἱστορίαι*, ὁ ἀρχηγὸς τῶν *Ἰπποτῶν* τῆς *Μάλτας*, ἡ *Πάουλα Μόντη*, ἐκδοθέντα ἅπαντα μετὰ τοῦ 1837 καὶ 1840, ἅτινα διεδέχθησαν μετὰ ταῦτα ἡ *Μαθιλιθ* καὶ ἡ *Θηροσί* *Δουροαγέ* ἡ *Μαθιλιθ*, τὸ κλαυθμηρὸν ἐκεῖνο ἡμερολόγιον τῆς καρδίας οὐτινος ἡ ἐλκυστικὴ ἀνάγνωσις τοσοῦτον εὐθέως παθαίνει τοῦ ἀναγνώστου τὴν ψυχὴν, ὥστε ἀγνοεῖ, ἂν αὐτὸς ὁ ἴδιος πάσῃ ἢ ἀναγνώσκῃ ἄλλου πάσχοντος τὴν μοῖραν, καὶ πολλοὺς ἐγέννησε μαργαρίτας δακρύων εἰς ὥρατους καὶ δικυγεῖς ὀφθαλμοὺς, οἵτινες ὁμοῦς ἠθρίασαν ἐπὶ τέλους βλέποντες εὐδαιμονοῦσαν τὴν ἀναξιοπαθήσασαν τλαιίπων *Μαθιλιθ* μυθιστορία, ἣς πολλὰ ὀλίγα ἄλλα μυθιστορήματα ἔτυχον περισσοτέρων ἐκδόσεων καὶ μεταφράσεων.

Καὶ ὅμως μετὰ τοσαῦτα μυθιστορήματα καὶ τοσαύτην ἐπιτυχίαν δὲν εἶχεν ἐτιἀποκᾶμει ὁ Σύης ἡ κεφαλὴ τοῦ Εὐγενίου ἐκυοφόρει ἐκυσφόρει δρᾶμα μέγα, πλήρες περιπετειῶν καὶ σκηνῶν, δρᾶμα ἀποκαλύπτον καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἀπετρόπαιον γυμνότητα τὰ κοινωνικὰ ἔλκη, δρᾶμα καταδεικνύον τὰς κακίας καὶ τὴν διαφθορὰν ἐντὸς τοῦ θορβόρου καὶ ἐντὸς τῶν μεγλοπρεπῶν μεγάρων, δρᾶμα κηρύσσον ὑπὸ τὸν τίτλον μυθιστορίας τὰς φιλάνθρωποτέρας καὶ φιλοσοφικωτέρας ἀρχὰς, εἰ καὶ ὑπερβολικὰς ἐνίοτε, τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ· ὁ Εὐγένιος Σύης ἐκυοφόρει τὰ *Μυστήρια τῶν Παρισίων* ὅπῃ τινων ἤδη μηνῶν εἶχον καταστῆ αἱ ἐκδρομαὶ του συγχρότεροι, εἰργάζετο ὀλιγότερον, καὶ πολλακίς ἔβλεπον αὐτὸν ἄλλοτε εἰς τὸ προάστειον τοῦ ἁγίου Γερμανῦ διευθυνόμενον, ἄλλοτε δὲ εἰς τὴν *Παλαιὰν πόλιν* (cité) ἄλλοτε δὲ εἰς τοὺς *φραγμοὺς*. Μετέβαινε δὲ εἰς τὸ προάστειον τοῦ ἁγίου Γερ-

μανού, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κοινωνιστικοῦ συστήματος (socialistes) οὕτινος ἦτον καὶ αὐτὸς εἰς τῶν θερμότερων ὀπαδῶν, παρίστατο εἰς τὰς συνελεύσεις των καὶ κατεβρόχθιζε τὰς συγγραφὰς των ἐνεδύετο μετὰ ταῦτα τὰ ῥυπαρὰ ἐνδύματα τοῦ ἀπεκτηνωμένου λαοῦ, καὶ πεποithῶς εἰς τὴν ψυχικὴν γενναϊότητα καὶ σταθερότητα τοῦ χαρακτῆρος του, καλυπτομένην διὰ προσποιητῆς τινὸς εὐθείας, καὶ εἰς τὴν σωματικὴν ῥώμην, ἣν εἶχε δωρήσει αὐτῷ ἡ φύσις, κατέδρανε θάρραλώς εἰς τὰς ἁθείας καὶ μυστηριώδεις ἐκείνας ἀδύσσοις, εἰς τὰ ὀμιχλώδη καὶ θορόρωδη ἐκείνα θάραθρα, ὅπου τοῦ ἐγωῦσμοῦ καὶ τῆς ἀσυμπαθείας ὁποῦς τρσαῦτα κατεκρήμνισε θύματα. Ἄλλοτε δὲ πάλιν τὴν κυριακὴν καὶ πέμπτην τῆς ἐβδομάδος καταβαίνων ἀπὸ μικροῦ τινος διτράχου ἀμαξίου ὀλίγα βήματα πέραν τῶν ἐξωτερικῶν περιπάτων (boulevards) καθαρὸν ἐπενδύτην φορῶν, καὶ κομποπρεπῆς σχεδὸν κισκέτον μετέδραινεν εἰς συνέντευξιν νέας καὶ εὐγενεοῦς ῥαπτρίας (grissette) δι' ἣν ὑπῆρξε πάντοτε ζωγράφος ῥιπιδίων, ἔρωτος πλουτῶν μόνον, ζῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του, εὐχριστούμενος ἐκ τοῦ παροντος καὶ ἀμεριμῶν περὶ τοῦ μέλλοντος.

Ἐκ τῶν τριπλῶν αὐτῶν σχέσεσίν του ἐπήγαγε τὸ διασημότερον ἔργον τοῦ Εὐγενίου Σύν, τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων (1841-1843, 8 τομ. εἰς 10 μέρη). Οὐδὲν μυθιστόρημα τῆς ἐποχῆς μας ἐποίησε τοσοῦτον κρότον ἅμα ἐκδοθῆν, ὅσον τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων, ὅτε ἡ ἐφημερίς τῶν Συζητήσεων παρεχώρησεν εἰς αὐτὰ τὴν ἀπειρον αὐτῆς δημοσιότητα, οὔτε διήγειρε τοσοῦτους ἐπαίους καὶ ψόγους συγχρόνως κατὰ τὴν ἐμψάνισίν του. Τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων εἶνε βιβλίον, ὅπερ οὐτ' ἐσχενύπογραμμὸν οὔτε ὡς ὑπογραμμὸς εἶνε δυνατὸν ποτὲ νὰ χρησιμεύσῃ, καὶ τοι ἐδάνεισεν ἤδη τὸνομά του εἰς ἄλλα ὁμοιοειδῆ αὐτῷ, κατὰ τὴν πρόθεσιν τῶν συγγραφῶν των μόνον, μυθιστορήματα εἶνε βιβλίον, ἀποκαλύπτων νέον κόσμον εἰς τὴν ψυχὴν μας, καταθέλλον, ὑπότασσαν καὶ ἀνακκινίζον, οὕτως εἰπεῖν, αὐτὴν, εἶναι βιβλίον ἐν ᾧ ἐζωγράφισεν αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ συγγραφεὺς ὑπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ

Ῥοδόλφου καὶ τοῦ Γερμανοῦ, καὶ τὴν ῥάπτριαν αὐτοῦ Ἐγγερίαν, ἀγνήν, ἀθῶαν καὶ πτωχὴν κόρην ὑπὸ τὸ πρόσωπον τῆς Μαριάνθης καὶ τῆς Γελασίνης συγχρόνως, τῶν χειροστάτων αὐτῶν εἰκόνων ἀς ματαίως ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ γλυπτικὴ προσεπάθησαν τοσάκις νὰ παραστήσωσιν.

Ὁ Σύνς ἀνεβίβασε καὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἔργα του, ὧν τὰ δράματα ἰδίως ἡ *Ματθίλδη* καὶ τὰ *Μυστήρια τῶν Παρισίων* ἔσχον λαμπροτάτην ἐπιτυχίαν· εἶναι ὅμως ἀληθές, ὅτι ἀναγινώσκων τίς τὰ δράματα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖ τὰ μυθιστορήματά του.

Τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων ἔσχον ἐπικριτὰς θερμωτάτους, καὶ ἰδίως ἐν τῇ *Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο κόσμων*, ἐν τῷ διαστήματι αὐτῷ περιοδικῷ, ὅπερ, φαίνεται, ἀνέλαβεν ὡς ἔργον αὐτοῦ ἢ ὡς καθήκον, κάλλιον εἰπεῖν, νὰ ἐπιβρίνη πάντοτε, δηλ. νὰ κατακρίνη· καθότι (ἀγνοοῦμεν ἂν ἦνε παράδοξος σύμπτωσις) ὁσάκις ἡμεῖς τοῦλάχιστον ἠνοήξαμεν τόμον ἢ φυλλάδιον τοῦ προσηγοθέντος περιοδικῷ, δὲν ἀπήντησαμεν κατὰ τὸ πλεῖστον ἢ κατακρίσεις πικρὰς καὶ ἐκτεταμένας, οὐδέποτε δὲ καὶ τινα δίκαιον ἐπαινον· παράδοξος τάσις τῶν κριτικῶν τῆς νῦν ἐποχῆς! εὐτυχῶς ὅμως τοῦ μὲν Εὐγενίου Σύν τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων θὰ ζήσωσιν οἰῶνας ὀλοκλήρους ἑστεμμένα τὴν ἀμάραντον δάφνην τῶν ἐευφημήσεων ἀπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐνῶ ἀμφιβάλλομεν τῇ ἀληθείᾳ, ἂν αἱ πνευματώδεις κριτικαὶ τῆς ἐπιθεωρήσεως θέλουσιν ἀναγινώσκεσθαι μετὰ 10 ἔτη παρά τινος, δυναμένου ν' ἀναγνώτῃ τὰ ἐπικρινόμενα ἀριστουργήματα.

Ὁ *Πλάνης Ἰουδαίος* διεδέχθη τὰ μυστήρια τῶν Παρισίων. Κατὰ τὰ 1844 δηλ. ἤρχισεν ἐν τῇ συνταγματικῇ (ἥτις, ὡς ἐλέγετο τότε εἶχεν ἀγοράσει τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ ἀντὶ 100,000 φράγκων) ἡ ἔκδοσις τοῦ μεγάλου αὐτοῦ καὶ πολυμτροῦ ἔργου, δι' οὗ ὁ μεγαλοφυῆς ἐκεῖνος ἀνὴρ ἠβέλησε νὰ ρίψῃ τὸν κοινωνικὸν ἀφορισμὸν καὶ τὰς κατάρτας πάσης εὐαισθητοῦ ψυχῆς ἐπὶ τοῦ καταχθονίου ἐκείνου σώματος τῶν Ἰησοῦτῶν, σκοπὸν οὕτινος πληρέστατα ἐτέτευχεν, ὡς καταδείκνυουσι κάλ-

λιστα αἱ συγχρόνως τῇ διὰ τῆς Συνταγματικῆς δημοσιεύσει ἀρξάμεναι μετατυπώσεις, τυποκλοπίαι καὶ μεταφράσεις, ὧν μόνον, δέκα ἐφάνησαν πάραυτα ἐν τῇ Γερμανίᾳ.

Ἐφάνησαν κατόπιν *Τὰ δεινὰ τῶν ἐκθέτων*, παθητικώτατον μυθιστόρημα, κινουὺν τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς παντὸς ἀναγνώστου, μὴ ἔχοντος μαρμαρίνην τὴν καρδίαν.

Ἦρχισε μετὰ ταῦτα ἡ ἐκδοσις τῶν *Ἐπτὰ θαλασσιῶν ἀμαρηνμάτων*, ἅτινα ἀλληλοδιαδόχως μέχρι ἐσχάτων ἐκδοθέντα, ἔσχον τὴν αὐτὴν σχεδὸν, ἣν καὶ αἱ προηγούμεναι αὐτοῦ συγγραφαὶ ἐπιτυχίαν, ὡν ὁμῶς, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, μόνη ἴσως ἡ *ὑπερηγράμεια* τιμᾶ τὴν γραφίδα τοῦ Σύν, καὶ δύναται νὰ προσθέσῃ ἀνθὴ τινὰ εἰς τὸν κεκτημένον ἤδη στέφανόν του.

Ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν ἤρξατο καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσιν αὐτῶν ἐτελείωσεν ἡ δημοσίευσίς τῶν *Μυστηρίων τοῦ Λαοῦ*, τοῦ μακροτέρου ἔργου τοῦ Εὐγένιου Σύν, οὐχὶ ὁμῶς καὶ τοῦ ἐνδοξοτέρου αὐτοῦ, καθότι τὴν βαθμίδα ταύτην εἶχον ἤδη καταλάβει τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων.

Παραλείποντες τέλος ἄλλα τινὰ ἐν τῷ μεταξὺ τῶν προμνημονευθέντων ἐκδοθέντα, καὶ ἤττονος μὲν λόγου ἀξία μυθιστορήματα προδίδοντα ὁμῶς πάντοτε τὸν κάλαμον τοῦ συγγραφέως, ἀναφέρομεν μόνον ὡς ἐπιτάφον πλάκα τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός, τὸ ὑστατον αὐτοῦ μυθιστόρημα, δηλ. τὴν *Λεσποινίδα Πλουερνέλ*, μυθιστορίαν ἀρκετὰ ἐκτεταμένην, ἱστορικὴν ὑπόθεσιν ἔχουσαν, ἐκ τῆς ἐποχῆς τοῦ 1572 εἰλημμένην, δημοσιευθεῖσαν δὲ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς 11-16 τῆς ἑβδομημέρου δι' ὅλου (Journal pour tous) Ἐν τῷ μυθιστορήματι τούτῳ φαίνεται ἀναμνησθεὶς τοῦ ναυτικοῦ νεανικοῦ αὐτοῦ βίου ὁ Σύν.

Ὅτι πρὸ πάντων ἀποτελεῖ τὴν ἀξίαν τοῦ Σύν ὡς μυθιστοριογράφου, εἶνε ἡ τέχνη μεθ' ἧς φέρει ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ πρόσωπά του, εἶνε ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ φυσικότης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν χαρακτήρων του, οὓς τοσοῦτον ἐπιδεξιῶς γνωρίζει ν' ἀντιγράψῃ ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως, εἶνε αἱ πολυάριθμοι δραματικαὶ περιπέτειαι.

δι' ὧν κοσμεῖ τὰς σκηνὰς του, καὶ ἐνώπιον τῶν ὀπλίων ἴσταται, τις χαίνων καὶ θαυμάζων τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν. Ὁ Σύν εἶναι ἐπιτηδεύτατος ζωγράφος τῶν πηθήσεων καὶ ἀλλοιώσεων τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, φαίνεται σπουδᾶσας διὰ τῆς φιλοσοφικῆς μύλης ἐκάστην αὐτῆς γωνίαν, δεικνύται διὰ μακρᾶς πείρας ἐρευνᾶσας καὶ καταμετρήσας ἕκαστον αὐτῆς παλμὸν, ἐκάστην αὐτῆς κίνησιν· καὶ ὅταν ἀναγινώσκων τις τὰς ἄλλως τε ἠθικοτάτας μυθιστορίας του ἀκούει αὐτὸν ἐκβάλλοντα πολλαχοῦ τὴν κραυγὴν τῆς καρδίας, σταματᾷ μετ' ἐκπλήξεως, διότι αἰσθάνεται ὅτι καὶ ἡ ἰδική του καρδία πάλλει ταχύτερον, ὅτι ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν κραυγὴν ἐκείνην, ἣν ἀναγνωρίζει, ὅτι συμπαθεῖ πρὸς τὴν πᾶσχουσαν ἐκείνην ἀδελφὴν τῆς, ἣν ἐξέφυγε τοῦ πόνου ἢ κραυγῆ· ὁ διάλογός του εἶνε νευρώδης, ζωηρὸς καὶ ἀπέριττος, αἱ ἀστείότητες αὐτοῦ καὶ αἱ εὐτρεπελεῖαι του κατάλληλοι, μηδέποτε ἀκαίρως λεγόμεναι καὶ πλήρεις ἄλατος· καὶ εὐφυΐας· αἱ περιγραφαὶ τοῦ ἀκριβέσταται, φυσικαὶ, ἀληθεῖς, δυνάμεναι νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰς ὠραιότερας περιγραφὰς του τοῦ Οὐάλτερ Σκώττ· καὶ τέλος πάντων αἱ πολιτικαὶ καὶ ἠθικοφιλοσοφικαὶ παρατηρήσεις, αἱ συχνότατα ἀπαντῶμεναι εἰς τὰ μυθιστορήματά του, ὡς ἀνάπαυλά τις ἀπὸ τοῦ κλύδωνος τῶν ταραχῶδων ἐκείνων παθῶν, ἅτινα περιγράφει, τῶν συμβεβηκότων, ἅτινα ἀφηγεῖται, περιέχουσι σοφώτατα ἠθικῆς περαγγέματα, καὶ βαθυτάτης φιλοσοφίας ἀρχάς.

Τοιοῦτος ὁ Εὐγένιος Σύν, καὶ ὁμῶς . . . , καὶ ὁμῶς ἀπέθανεν ἐξ ὀρίστος, μακρὰν τῆς φιλῆς του πιτρίδος, θάνατον ἄσημον ἐν τῇ πέλει Ἄνεσὺ τοῦ Σαρδικοῦ κράτους τὴν 3 Αὐγούστου (2 Ἰουλίου) τοῦ ἔτους τούτου. Ταλαίπωρε Σύν, ὄνειροπῶλεις τοιαύτην θαντὴν, ὅταν συνέγραψες τὰ *Μυστήρια τῶν Παρισίων*; Ἀνέγνωσας τοῦλάχιστον ἐν τῇ ἐξορίᾳ σου τοῦ στίχου τούτου τοῦ ποιητοῦ σας;

Que t'importe, après tout, que cet ordre barbare
T'enchaîne loin des bords, qui furent ton berceau ?

Que t'importe en quels lieux le destin te prépare

Uu glorieux tombeau ? Α. Σ. Β.

(Βλέπε συνέχειαν ἀπὸ τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου)

Καθ' ἣν υπόσχεσιν ἔδωκα ἤδη εἰς τὸν αναγνώστην μου, προσφέρω αὐτῷ σήμερον τὴν ἀρήγησιν μιᾶς τῶν περιεργότερων θηρῶν τοῦ Ἰουλίου Γεράρδου.

Ἰδοὺ αὐτὴ, παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου διηγουμένη.

« Τὴν 29 (Ἰουλίου 1854) ἐνῶ παρεσκευάζον τὴν εἰς Κωνσταντίνην ἀναχώρησίν μου, βλέπω ἐξαίρτης εἰσορμώσας εἰς τὴν σκηνὴν μου πέντε ἢ ἐξ γυναικῶν χυνοῦσας θερμὰ δάκρυα, ὡς ἂν μέγα τι δυστύχημα εἶχεν ἐσκήψει κατ' αὐτῶν. Δὲν ἐδυνήθη ὁμως νὰ μὴ μειδιάσω ὅταν ἐρωτήσας αὐτάς ἔμαθον ὡς αἰτίαν τοῦ τοσοῦτου πένθους τῶν τὸν θάνατον τριῶν βοῶν, οὐκ νηλέως τις λέων εἶχε φονεύσει.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ λυγμοὶ ἤρξανον ὁλονέν, ἀποτελοῦντες συμφωνίαν μηδαμῶς τέρπουσαν τὰ ὦτα μου, ἔσπευσα νὰ τοὺς καταπαύσω, θεδαιῶν αὐτάς ὅτι δὲν ἤθελον ἀναχωρήσει, πρὶν φονεύσω τὸ ἀχρεῖον ἐκεῖνο ζῶον, τὸ προξενήσαν εἰς αὐτάς τσαύταν λύπην. Τὰ δάκρυα ἔπαυσαν πάραυτα ὡσεὶ διὰ μαγείας, καὶ ἀπῆλθον φαιδρῶς συνδιαλεγόμεναι, ὡς ἂν εἶχον μάθει χροποῖαν τινὰ εἶδησιν.

Τὸ δουὰρ, εἰς ὃ ἀνήκον οἱ φονευθέντες βόες ἔκειτο πλησίον τῶν σκηνῶν μου, ἐκάλεσα ἐπομένως εὐθύς τοὺς φρουροὺς του, ἵνα λάβω παρ' αὐτῶν τὰς ἀναγκαίας διὰ τὴν αὐρίνην μου ἐκδρομὴν πληροφορίας. Δὲν ἐγνώριζον ὁμως καὶ οὔτοι ἢ μόνον ὅτι ἐφονεύθησαν τρεῖς βόες παρὰ τοῦ λέοντος, ὡς ὑπόπτευον ἐκ τῆς ταρραχῆς καὶ τοῦ τρόμου, ὅστις κατέλαβε τὴν ἀγέλην κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, δὲν εἶχον ὁμως ἰδεῖ τοῦ λέοντος οὔτε τὸ σῶμα οὔτε τοὺς πόδας παρήγγειλα εἰς αὐτούς νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ ὄρος τὴν ἐπαύριον, λίαν πρῶτ' καὶ πολλοὶ συγχρόνως, νὰ εὔρωσι τοὺς φονευθέντας βόας, καὶ ἐξ αὐτῶν τοὺς μὲν δύο νὰ σύρωσιν εἰς ἀνοικτόν τι μέρος, ἵνα καταβῶσι τὴν ἡμέραν οἱ γῦπες καὶ φάγωσι τὰ

λείψανά των, τὸν δὲ ἀβλαβέστερον νὰ καταλίπωσιν εἰς τὴν θέσιν ἤθελον εὔρει αὐτὸν, ῥίπτοντες μάλιστα ἐπ' αὐτοῦ καὶ κλάδους τινὰς δένδρων ἵνα προφυλάξωσιν αὐτὸν οὕτω ἀπὸ τῶν γυπῶν.

Τὴν 30, τὴν 10 ὥραν τῆς ἑσπέρας διευθυνόμεν ἡμεῖς πρὸς τὸ ὄρος ὀδηγούμενοι παρὰ τινὸς τῶν φρουρῶν, καὶ ἀκολουθούμενοι ὑπὸ δύο ἄλλων ἀνδρῶν κρατοῦντων τὰ ὄπλα μου.

Μετὰ μιᾶς ὥρας ὑλοδρομίαν διήλθομεν πλησίον τῶν ὁστέων ἅτινα εἶχον ἀπογυμνώσει οἱ γῦπες· θεβαιωθείς οὕτως, ὅτι, ἂν διήρχετο καὶ ὁ λέων ἐκεῖθεν, ἤθελε παρέλθει, ὅπως καὶ ἡμεῖς παρήλθομεν, διευθύνθη πρὸς τὸν θάμνον ὅπου ἔκειτο φονευθεὶς ὁ τρίτος βόος.

Ἀφαιρέσας τοὺς καλύπτοντας αὐτὴν κλάδους εἶδον ὅτι ἦτον ἐντελῶς ἀβλαβής, ἐκτὸς μόνον τοῦ λαιμοῦ, ὅπου ἐφαίνοντο ἴχνη ὀδόντος καὶ τοῦ ὤμου του, ἐφ' οὗ εἶχον τυπωθῆ οἱ ὀνυχες τοῦ λέοντος, ὅπερ ἐσήμαινεν ὅτι τὸ ζῶον, ὅπερ μᾶς ἀπασχόλει, ἦτο ἡλεοντιδεὺς, ἢ λέαινα ἐνήλιξ· μὴ δυνάμενος ὁμως ν' ἀποφασίσω ἐκ τοῦ ἴχνους τοῦ ποδὸς τί τῶν δύο ἦτον, ἔνεκα τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους, λίαν πετρῶδους ὄντος κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐξήτασα μετὰ προσοχῆς τοὺς τύπους τῶν ὀδόντων καὶ τῶν ὀνύχων· ἐσυμπέρανα δ' ἐκ τούτων ὅτι λέαινα ἦτο τὸ ζῶον μου.

Ἡ σύνθησις φωλεᾷ τῶν λεόντων, ὅταν ἐπισκέπτονται τὸ ὄρος ἐκεῖνο εὐρίσκετο πεντακόσια σχεδὸν μέτρα ὑποκάτω μου· πεπεισμένος ὢν λοιπὸν ὅτι ἡ λέαινα ἤθελεν ἔλθει κάτωθεν, ἔστειλα ἑκατὸν θήματα μακρὰν ἀνωθὲν μου τοὺς συνοδεύσαντάς με ἀνθρώπους, καὶ ἐπροσπάθησα νὰ τοποθετηθῶ ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον.

Ἐἶχον ἤδη ἀποθέσει τὰ ὄπλα μου πλησίον λίθου τινὸς, ὅστις μ' εἶχε φανῆ κατάλληλον ὀπωσοῦν κάθισμα, καὶ ἠτοιμαζόμεν νὰ καθίσω, ὅτε ῥίπτων ἐν τελευταίῳ βλέμμα εἰς τὸ βάθος τῆς κοιλάδος εἶδα τὴν λέαιναν μου περιπατοῦσαν ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς Κρηγ-
χελᾶς.

Ἀφοῦ ἐπεριπάτησεν ὀλίγον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης κατέλιπε

μετ' ὀλίγον αὐτήν, διήλθε μικρὰν πεδιάδα, καὶ εἰσῆλθε μετὰ ταῦτα εἰς ἀτραπὸν τινα καταλήγουσαν εἰς πηγὴν, ὅπου συχάκις εἶδον φοιτῶντας τοὺς λέοντας.

Μετὰ ἐν τέταρτον ὥρας εἶδον αὐτὴν ἐπανερχομένην ἐκ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ καὶ εἰσχωροῦσαν ὑπὸ τὸν περικυκλοῦντα τὴν φωλιάν της δρυμὸν· βλέπων οὕτως αὐτὴν ἀφανισθεῖσαν ἐντὸς τοῦ δάσους· ἐκάθησα ἐπὶ τοῦ λίθου μου καὶ ἠτοιμάσθην νὰ τὴν ὑποδεχθῶ.

Εὐρισκόμην ἐν τῷ μέτῳ συστάδος τινὸς δένδρων ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου διαχωρήματος (1), ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου φωτός, καὶ μόνον μέρος τοῦ ἀντὶ θελητήρου χρησιμεύοντος θοῆς διέκρινον, καὶ τοι ἔκειτο ὀλίγα μόνον θήματα μακρὰν μου. Ἐνόησα ἐπομένως ὅτι θὰ μ' ἦτον ἀδύνατον νὰ πυροβολήσω δις κατὰ τῆς λεαίνης καὶ ὅτι ἔπρεπε ἢ νὰ τὴν φονεύσω διὰ τῆς πρῶτης μου βολῆς, ἢ τοῦλάχιστον νὰ τὴν καταστήσω ἀκίνδυνον.

Ὁ καιρὸς εἶχε παρέλθει, καὶ ἤρχιζεν ἤδη νὰ νυκτώνῃ, ὅτε ἐβρυχήθη κάτωθέν μου ἡ λέαινα πλησίον τῶν παρὰ τῶν γυπῶν καταβροχθισθέντων λειψάνων τῶν δύο ἄλλων βοῶν. Μετ' ὀλίγον ἤκουσα τὸν δοῦπον τῶν θημάτων της ὑπὸ τὸ δάσος· καθόσον δ' ἐπλησίαζεν ἤκουον ῥόγχον τινα ὑπόκωφον καὶ τακτικόν, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ τῆς ἀναπνοῆς της ὁ ῥόγχος· ἔκρινον, ὅτι δεκαπέντε θήματα ἦτο μακρὰν μου, καὶ ἐστερέωσα ἐπὶ τοῦ ὤμου τὴν καρβίναν μου διευθύνων τὸ ἄκρον της κατ' αὐτῆς, οὕτως ὥστε νὰ ἦμαι ἔτοιμος νὰ πυροβολήσω, ἅμω ἤθελε φανῆ. Ἐπέπερωτο ὁμως ἡ ἐκδρομὴ αὕτη νὰ μοὶ γεννήσῃ ἀρκετὰς συγκινήσεις, καὶ εὐκόλως δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ ὁποῖαν ἠσθάνθησιν συγκίνησιν, ὅτε ἀναζητῶν τὸν στοχαστήρα (guidon) τῆς καρβίνας μου, εἶδον ὅτι δὲν τὸν εὕρισκον. Μόλις διέκρινον τὸ ἄκρον τῶν σωλήνων τοῦ ὄπλου μου, ὥστε ὀλίγα λεπτά ἀκόμη, καὶ δὲν θὰ ἔβλεπον τίποτε πλέον,

(1) Ἄς μοὶ ἐπιτραπῆ νὰ μεταφράσω οὕτω τὴν λέξιν claiiridge ἣς ἀντίστοιχον μᾶς προσφέρει τὸ λεξικὸν τῆναξ δένδρον μέρος τοῦ δάσους, περιφρασιν μικρὰν τῆ ἀληθείᾳ, πάντοτε ὁμως περίφρασιν.

ὅτε τρία ἢ τέσσαρα θήματα θὰ ἦτο πλησίον μου ἢ λέαινα. Οὕτως στιγμὴν λοιπὸν εἶχον νὰ διστάσω· ἠγέρθην πάραυτα καὶ ἐβάδισα κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτήν, ὅσον ἀθουρωδέστερον ἠδυνάμην, καὶ ἔτοιμος πάντοτε νὰ πυροβολήσω.

Ἀποῦ ἐπροχώρησα πέντε ἢ ἕξ βήματα θυθίζων τὰ βλέμματά μου εἰς τὸ δάσος καὶ προσπαθῶν νὰ καταμετρήσω δι' αὐτῶν τὴν πυκνότητά του, διέκρινον τὸ ἦμισυ τοῦ σώματός της διαμέσου δύο κλάδων· ἴστατο ὀρθία καὶ ἀκίνητος, ἀκροαζομένη ἀναμφισβόλως θόρυβον ἀνεξήγητον δι' αὐτήν. Ἡ κεφαλὴ της μ' ἐκρύπτετο μέχρι τοῦ ὤμου σχεδόν, οὕτινος μ' ἐφάνετο ὅτι διέκρινον κάλλιστα τὴν λαγόναν· εἶχον λοιπὸν ἐμπρὸς μου τὴν καρδίαν της· ἐπυροβόλησα ὅπως ἔτυχε, καὶ ὀλίγον κατ' εἰκασίαν, κατὰ τῆς λαγόνος τοῦ ὤμου, μάτην ὁμως ἔκυψα πάραυτα ἵνα διακρίνω ὑπὸ τὸν καπνὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σφαίρας μου καὶ στείλω καὶ δευτέραν ἐν ἀνάγκῃ, οὐδὲν εἶδον. Ἐντούτοις βρυχηθὺς λίαν εὐαρέστου σημασίας ἀπεκρίθη εἰς τὸν πυροβολισμόν μου, καὶ τὸ ἐξησκιμένον μου οὐκ ἐνόησεν ὅτι τὸ ζῶον ἦτο θανασίμως πληγωμένον. Πραγματικῶς ἡ λέαινα ἦν ἔβλεπον ὅτε ἴστατο ὀρθία, ἤδη, ὅτε εἶχε καταπέσει, ἐκρύπτετο ὀπισθεν τῶν δένδρων, καὶ ἤκουον αὐτὴν βρυχωμένην καὶ συνταραττομένην ἐπὶ αὐτῆς τῆς θέσεώς της· ὅθεν προφανῶς ἦτο βαρέως πληγωμένη. Μὴ ὦν ὅμως πολὺ διατεθειμένος νὰ ταξιθεύσω ἐν συνοδῇ αὐτῆς κυρία· αὐτῆς διὰ τὸν ἄλλον κόσμον, καὶ ἀναβάλλων διὰ τὴν ἐπαύριον νὰ τελειώσω τοὺς λογαριασμούς μου μετ' αὐτῆς, ἀν ἔζη, ἐννοεῖται, εἰσέτι, ἐπέστρεψα εἰς τὸ χωρίον μετὰ τοὺς ἀνθρώπους μου, οἵτινες εἶχον ἀκούσει τὰ πάντα καὶ ἦσαν πεπεισμένοι καὶ αὐτοὶ, ὡς ἐγὼ, ὅτι ἦτον ἰδικὴ μας πλέον ἡ λέαινα.

Γενικὴ καὶ μεγίστη ὑπῆρξεν ἡ χαρὰ εἰς τὸ Δουὰρ κατὰ τὴν ἐπιστοφὴν μας· αἱ γυναῖκες μάλιστα ἐζήτησαν νὰ ἔλθωσι τὴν ἐπαύριον εἰς τὸ ὄρος, ἵνα ἴδωσι τὸ ζῶον, πρὶν τὸ ἐκδάρωμεν, καὶ ἐκλέξωσι τὰ καλλίτερα τῶν σαρκῶν του τεμάχια.

Τὴν 31 πρὶν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ἔφθασα πλησίον τοῦ μέρους, ὅπου εἶχε πέσει τὴν προτεραίαν ἡ λέαινα, ἀκολουθούμενος ὑφ' ὄλων τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τοῦ Δουάρ. Ἀφοῦ ἐύστησα εἰς πάντας νὰ μὴ πλησιάζωσι περισσότερο, μετέβην μετὰ τοῦ σπαχῆ μου ἐπὶ τῆς θέσεως, ὅπου εἶχα πληγῶσαι τὸ ζῶον. Ἡ θέσις ἦτο κενή· αἵματηρὸν ἔλος ὅμως εἶχε σχηματισθῆ ἐπ' αὐτῆς, καὶ μοὶ ἦτο ἤδη εὐκολώτατον ν' ἀκολουθῶ τὰ ἔγχνη τῆς λεαίνης διὰ τῶν σταλαγμῶν τοῦ αἵματός της, καθ' ὅσον μάλιστα εἶχεν ἐντελῶς ἀποφύγει τὰ θαμνώδη μέρη τοῦ δάσους, καὶ ἔβλεπον πάντοτε ὅτι εἶχε προχωρήσει καταβαίνουσα, ἀπαντῶν καὶ εἰς ἕκαστόν μου βῆμα ἔγχνη τῶν συχῶν αὐτῆς καταπτώσεων. Ἐνόησα δὲ ταχέως ὅτι ἐβιάζιζε μόνον ἐπὶ τριῶν ποδῶν, ὅτι ὀσάκις ἐπιπτε, ἐπιπτε πάντοτε ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, καὶ ὅτι τὸ ὄστον τοῦ ὤμου ἔσκαπτε πάντοτε αὐλακά τινα εἰς τὴν γῆν, ὀσάκις ἐπιπτε. Ἐσυμπέρανα δ' ἐκ τούτου ὅτι ἡ σφαιρά μου, εἰσδύσασα εἰς τὴν λαγόνα τοῦ δεξιοῦ ὤμου, διεπέρασε πλαγίως τὸ στήθος, καὶ ἐξῆλθε διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου, θραύσασα αὐτόν. Ἡ λέαινα οὕτω νεκρά ἡ ζῶσα ἐτι, θὰ ἦτο πλησίον ἐκεῖ· ἦτο καιρὸς λοιπὸν νὰ λάβω τὰ μέτρα μου, προσέχων πρὸ πάντων νὰ ἔχω πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ αἵματηρὰ ἔγχνη, ὥστε νὰ ἔχω πάντοτε ἐνώπιόν μου καὶ κάτωθέν μου τὴν λέαιναν. Πρὸς τοῦτο δὲ, ὀσάκις ἔφθασα πλησίον θάμνου τινός, καταλλήλου νὰ κρύβῃ αὐτὴν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, διέταττα τὸν σπαχῆν μου νὰ ρίπτῃ λίθους κατὰ τοῦ θάμνου, ἵνα ἐξαγάγωμεν αὐτὴν ἐκείθεν, ἢ παροργίσωμεν αὐτὴν καὶ βρυχηθῆ, ἂν εὐρίσκετο κεκρυμμένη ἐντὸς αὐτοῦ. Τὸ στρατήγημα τοῦτο ἐπέτυχε πληρέστατα.

Ἐἶχον διέλθει ἤδη διαχωρήματι, ὅπου εἶχεν ἐπὶ πολὺ μείνει κατακεκλιμμένη ἡ λέαινα, ὡς ἐφάνετο ἐκ τοῦ χυμένου αὐτῆσι αἵματος, καὶ φθάσει εἰς τὸ ἄκρον σχεδὸν πυκνοτάτου δάσους, ὅτε ὁ σπαχῆς μου ἐσφενδόνισε λίθον τινα ἐνώπιόν μου. Βρυχηθὸς, ὅποσον πολλάκις εἶχον ἤδη ἀκούσει, ἀπάντησεν εἰς τὴν πρόκλησιν ἐκείνην,

Τὸ δάσος ὁμως, ἐν ᾧ εἶχε καταφύγει ἦτο τόσο πυκνόν, ὥστε μ' ἦτο ἀδύνατον νὰ εἰσχωρήσω ἐντὸς αὐτοῦ, χωρὶς νὰ τὴν ἐγγίσσω σχεδόν, καὶ νὰ διασπαραχθῶ ἐπομένως, πρὶν ἢ καὶ ἀπαξ κλῆν δυνηθῶ νὰ πυροβολήσω κατ' αὐτῆς. Ὁμολογῶ ἐν τούτοις πρὸς αἰσχύνην μου, καθότι πραγματικῶς θὰ ἦτον ἀνοησία, ὅτι, ἂν δὲν εἶχον ἄλλο μέσον νὰ τὴν ἀποτελειώσω, ἤθελα ἀδιστακτικῶς εἰσχωρήσει εἰς τὸ δάσος, πεποιθὼς κατὰ μέγαν μέρος εἰς τὴν καλὴν μου τύχην, ἥτις ἀπειράκις κατ' ἀπίστευτον σχεδόν τρόπον μ' ἐπροστάτευσεν. Ἄλλ' εἶχον ἐνώπιόν μου ἄδενδρον μέρος τοῦ δάσους, ἀρκετὰ εὐρύχωρον, ὅπου ἠδυνάμην νὰ ἐξαγάγω αὐτὴν ἐνώπιόν μου, διέταξα νὰ κάσωσι θάμνους τινὰς κύκλωθι τοῦ μέρους ὅπου εἶχε καταφύγει ἡ λέαινα, ἵνα μὴ ἐξελεθῆ ἐκείθεν αὕτη, μ' ἔρερον ἐκ τῆς Κρεγγελλᾶς ὁ σπαχῆς μου ὅπλα τινὰ, ὧν εἶχα ἀνάγκην. Ἀφοῦ ἐγεμίσθησαν τὰ ὅπλα ταῦτα διείριμον τέσσαρα ἐξ αὐτῶν εἰς Ἄραβας, οὓς ἀνεβίβασα ἐπὶ δένδρου τινός, ἐν μέσῳ τοῦ διαχωρήματος διατάξας αὐτοὺς νὰ πυροβολήσωσι πάντες συγχρόνως, φωνάζοντες καὶ ἀλλαλάζοντες ἅμα ἔδιδον εἰς αὐτοὺς τὸ σημεῖον. Ἐνα δὲ ἄλλον ἐφιππον Ἄραβας ἐτοποθέτησα 30 βήματα μακρὰν τοῦ ἄκρου τοῦ δάσους, διατάξας αὐτόν νὰ μείνῃ ἐκεῖ ἀκίνητος μέχρις οὗ φωνῆ ἢ λέαινας, τότε δὲ νὰ τρέξῃ ὅσον ταχύτερον ἠδύνατο, πρὸς ἐμὲ διευθυνόμενος, πλαγίως ὅμως ὀλίγον, ἵνα ἀφήσῃ οὕτω ἐλευθέρην τὴν εὐθυβολίαν μου. Ἐκάθησα ἐπὶ τοῦ διαχωρήματος τοῦ δάσους, βήματα τινὰ πρὸ τοῦ δένδρου, ἐφ' οὗ ἦσαν οἱ Ἄραβες, ἔχων πλησίον μου τὸν σπαχῆν μου, ἐπιφορτισμένον νὰ μοὶ δώσῃ τὰ ὅπλα μου κατὰ τὴν κατάλληλον στιγμήν. Πάραιτα δὲ ὡσεὶ διὰ μαγίας ἐξεκινήθη τὸ δάσος τῶν πολυαριθμῶν θεατῶν, αἵτινες εἶχον κύκλω μου συρφεύσει, καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ἀνέβησαν ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων δένδρων, αἱ δὲ γυναῖκες κατέφυγον εἰς τὴν κορυφὴν ὑψηλοῦ τινος βράχου.

Ἐδωκα εὐθὺς τὸ σημεῖον εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ δένδρου καθήμενους. Τοὺς πυροβολισμοὺς ἀκούσασα ἡ λέαινα ἐβρυχήθη ὀργίλη, καὶ, ἅμα μάλιστα ὁ πρῶτος θριαμβευτικὸς ἀλλαλαγμὸς τῶν Ἄ-

ράβων ἀντήχησεν εἰς τοὺς ἀέρας, ἐφάνη εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ δάσους καὶ ὤρμησε κατὰ τοῦ ἰππέως, ὃν εἶχα πλησίον ἐκεῖ τοποθετήσει, ὅστις ὤρμησε καὶ οὗτος εἰς φυγὴν, ἅμα τὴν εἶδε. Μολονότι ἦτο τρίπους ἢ λεαίνα, τὰ πρῶτά της ἄλματα ἐν τούτοις μ' ἐξέπληξαν, τόσοι ταχέως ἐπλησίαζε τὸν Ἄραβα, ὅστις ἐν τούτοις ἔτρεχεν ἀπὸ βυτῆρος.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΓΕΡΑΡΔΟΣ Ο ΛΕΟΝΤΟΘΗΡΑΣ.

Σφαῖρα, βληθεῖσα 40 βήματα μακρόθεν, ἐσταμάτησε μὲν αὐτὴν καὶ τὴν ἐκλόνησε, δὲν τὴν ἔρριψεν ὅμως. Ὁ ἰππεὺς ἐξηκολούθει τρέχων, ἢ λεαίνα ὅμως ὤρμησε κατ' ἐμοῦ ἤδη. Ἔλαθον ἐγκαίρως τὸ δευτέρόν μου πυρόβουλον καὶ τὴν ἐφιλοδώρησα, εἰκοσι βήματα μακρόθεν, δύο ἄλλας σφαῖρας, ἐν μέσῳ τῷ στήθει της. Ἐπίσειν ὡσεὶ κεραυνόβλητος, καὶ ἐνόμιζον ἤδη αὐτὴν νεκρὰν, ὅτε

ἠγέρθη πάλιν, μοὶ ἔδειξεν ὄλους τοὺς ὀδόντας της καὶ προσεπάθησε νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ· πλὴν οὗτος ἦτο ὁ τελευταίης της ἀγῶν, καὶ κατεκυλίσθη πάραυτα χαμαὶ, βρυχηθεῖσα μακρὸν βρυχηθμὸν ὀδύνης, εἰς ὃν ἀνταπεκρίθη φοβερός τῶν Ἀράβων ἀλαλλαγμός.»

Ἴδου ἡ ὑπόσχεσίς μου ἐκπληρωθεῖσα, φίλε ἀναγνώστα· ἐμεινες εὐχαριστημένος; ἔννοεῖται, ὅτι ἐγὼ τὸ ἐλπίζω· ἂν τὸ ἐναντίον ἀνέβῃ, σκέψαι πάλιν ὅτι δὲν σ' εἶχα ὑποσχεθῆ καὶ τι περισσότερον· σοὶ προσφέρω μάλιστα σήμερον καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Γεράρδου, ἣν, ἂν καλῶς ἐνθυμῆσαι, δὲν σ' εἶχα ὑποσχεθῆ.

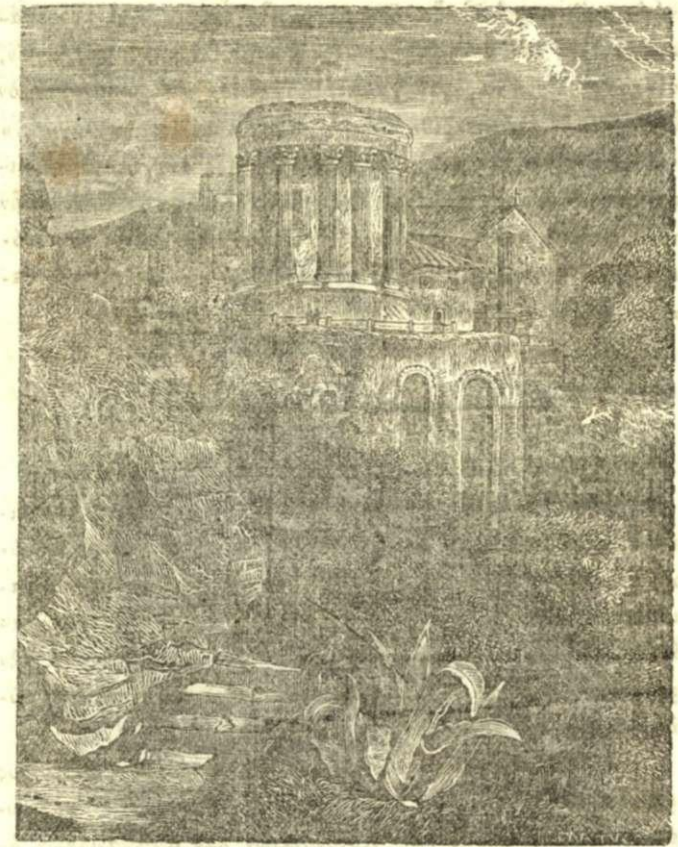
A. S. B.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΕΝ ΤΙΡΟΥΡΟΙΣ.

Ἐξ λεύγας μακρὰν τῆς Ῥώμης, κεῖται ἡ τερπνοτάτη τῶν Τιθούρων πόλις, αἰκελικῆς καταγωγῆς, κληθεῖσα οὗτος ἀπὸ Τιθύρου, πρωτοτόκου υἱοῦ τοῦ Ἑλλήνος κατακτητοῦ της. Ἡ θελκτικωτάτη θέσις αὐτῆς, ὁ διαρκῶς προσμειδιῶν αὐτῆ γλαυκὸς οὐρανός της, καὶ οἱ γελιέντες κύκλω της λόφοι, κατέστησαν αὐτὴν προσφιλεῖ τῶν Ῥωμαίων πλουσίων διαμονήν, διακοσμησάντων αὐτὴν διὰ μεγαλοπρεπῶν μεγάρων καὶ ἐπαύλεων.

Τὰ Τιθούρα (Tivoli) κεῖνται ἐπὶ ὑψώματός τινος εἰς τοὺς πρόποδας τῆς σειρᾶς τῶν Ἀπενίνων ὄρέων, ἥτις ἐκτείνεται ἐνομένη μετὰ τῆς σειρᾶς τῶν Ἀβρουσιανῶν καὶ Καμπανιακῶν ὄρέων. Μεταξὺ δὲ τῶν γραφικωτάτων καὶ περιέργων μνημείων, ἅτινα κατακοσμοῖσι τὰ μαγευτικά της τοπεῖα, ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων, πρέπει ἀναντιρρήτως νὰ καταριθμηθῆ Ὁ Ναὸς τῆς Ἑστίας καλούμενος κοινῶς Ναὸς τῆς Σιβύλλης (Tempio della Sibylla). Κεῖται οὗτος ἐπὶ τῆς κορυφῆς βράχου τινός, ἀνορθουμένου ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ φοβεροῦ σχεδὸν καταβράχτου τῆς Ἀιένης. Εἶνε δὲ περιφερὴς τὸ σχῆμα, καὶ τῆς κομψότερας ἀρχιτεκτονικῆς, ἣν ἐθαύμασε ποτὲ ὀφθαλμὸς ἐπὶ τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων. Ὁ βυθμὸς του εἶνε κορινθιακός, καὶ τιτανώδης (travert-

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ.

tino) τῆς κατασκευῆς του ὁ λίθος. Ἐπὶ βάσεως δ' ἀρκετὰ ὑψηλῆς ἴστανται οἱ περικυκλιοῦντες κομψότατοι τὸν σικλὸν ῥα-
 εἰδωτοὶ κίονες τὸ μὲν πάλαι δεκαοκτῶ ὄντες τὸν ἀριθμὸν, σή-
 μερον δὲ μόνον δέκα σωζόμενοι ὑποβαστάζουσιν οἱ κίονες οὗτοι
 ζωφόρον κεκοσμημένην δι' ὠραιστάτων ἐγκάρσιων κομψοτάτου
 καὶ καθαροτάτου ῥυθμοῦ. Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου ἦτο ἐπιγραφή, ἧς
 ὁμως σήμερον σώζονται μόνον τὰ ὀλίγα ταῦτα γράμματα **E. L.**
CELLIO. L. F.